

1. Argibide orokorrak

Biztanleria (2016):	1.596 biztanle
Zabalera:	431,74 km ²
Nafarroa2000 zer eskualdetakoa:	Pirinioak (ikus mapa)
Udalerriak:	Espartza Zaraitzu, Ezkaroze, Galoze, Gorza, Itzaltzu, Jaurrieta, Nabaskoze, Otsagabia, Orontze, Sartze

2. Komunitatea eta osasuna

Zaraitzu Nafarroako eskualde handienetarikoa bat da eta biztanle kopuru txikiarekin. Eskualde oinarritzko honetan biztanleriaren piramideak errabioil itxura du; biztanleria apur bat maskulinitatekoa dago eta bertan 50etik 75 urte bitartekoak dira nagusi, nahiz eta oinarrian talde franko agertzen diren. Hartara, eskualde oinarritzko honetan da jaiotza tasa txikiarekin (%3,7), eta aztertutako epean ez da jaioberririk erregistratu 14-19 urteko ama duenik; 80 urte edo gehiagoko gizonezkoen etheen portzentaje handiena (%35,1) du, bestalde. Eskualde oinarritzko hau da muturreko pobrezia arriskuaren tasa txikiarekin (%4,8) eta zahartzaroko mendekotasun indize handiena (%57,4) dituztenetarik.

Zaraitzuko dago emaitza hoberekin agertzen dituzten eskualde oinarritzkoen %25en artean, amagandik edoskitzen duten haurrei dagokienez (%75,0), haurren obesitatearen prebalentziari dagokienez (%2,9), urteko kontrol erregistratua

duten diabetiko eta hipertentsiodunen portzentajeari dagokionez (%94,2 eta %90,7, hurrenez hurren), gizonezkoen antsiolitiko eta antidepresibo kontsumoari dagokionez (%8,0) eta emakumezko (87,1 urte) nahiz gizonezko (80,8 urte) jaioberrien bizi itxaropenari dagokionez. Kontrara, emaitza okerrekin agertzen dituzten eskualde oinarritzkoen %25en artean dago, emakumezkoen antsiolitiko eta antidepresibo kontsumoari dagokionez (%18,5).

Nafarroa2000 zonifikazioan Zaraitzuko eskualde oinarritzkoa Pirinioetako eskualdean baitago, aurrekoekin gain, ondoko orrialdeko irudian agertzen dira Pirinioei dagokien adierazleak, bizimoduak, enpleguak eta ikasketak mailari buruzko inkestetarik atereak. Pirinioetako eskualde honetan, mendebaldeari loturik gazteriarik dagozkion adierazleak kalkulatzeko, emaitzarik hoberekin agertzen dira gazteen sedentarietateari dagokionez (%16,0) eta gazteen eguneroko tabako kontsumoari dagokionez (%19,6). Kontrara, eskualdeko emaitzak okerrekin dira gazteen alkohol kontsumo intentsiboari dagokionez (%45,1).

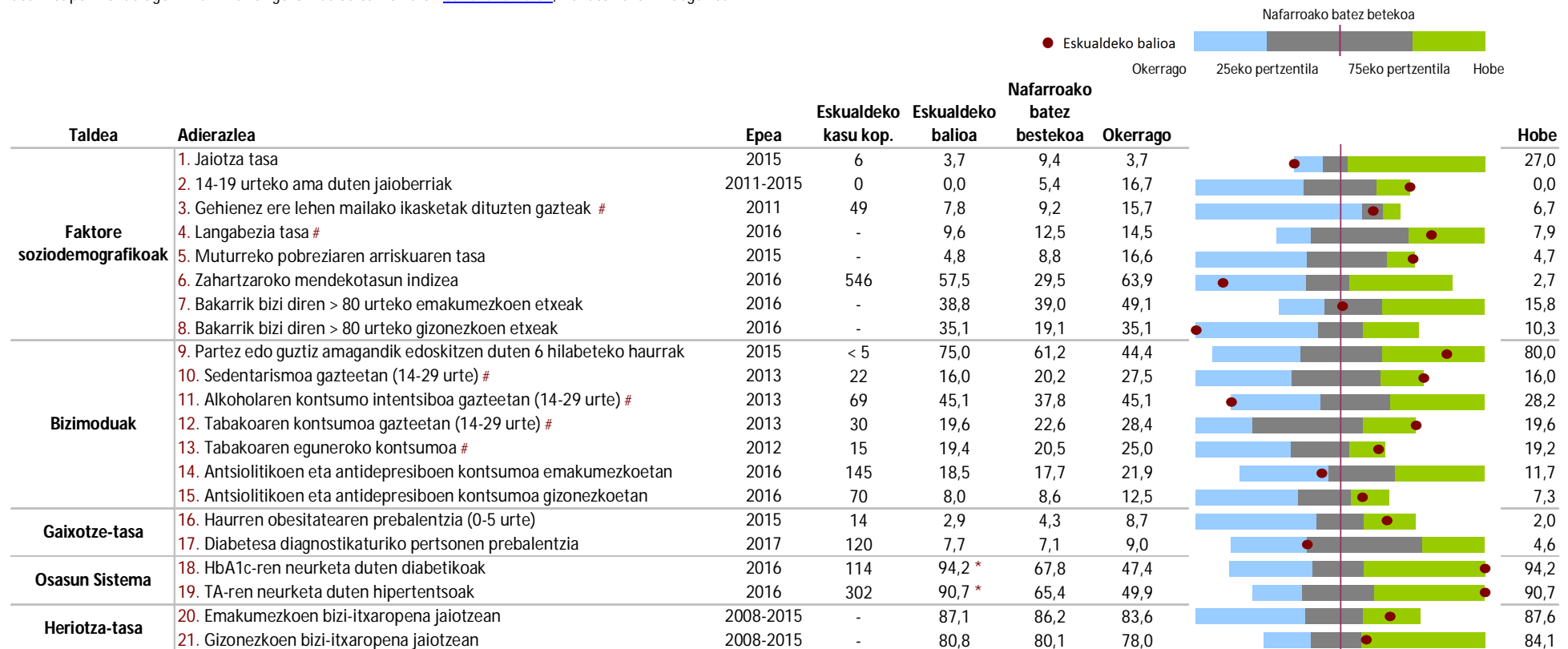
3. Osasunerako baliabideak

Komunitatean osasunerako aktiboak daude, hau da, osasuna eta ongizatea mantentzeko eta sortzeko pertsonak, komunitateak eta herriek duten gaitasuna indartzen ahal duten baliabideak (salutogenesia).

[→ Ikus eskualdeko aktiboaren mapa](#)

4. Adierazleen laburpena

Ondoko irudian agertzen dira, adierazle sorta baterako, eskualdeko balioak (puntu gorria) Nafarroako batez bestekoaren aldean (barra bertikala) eta Nafarroako eskualde oinarrizkoen multzoaren aldera. Adierazleen deskribapen zehatzagorik nahi izanez gero ikus daitezke haien [banakako fitxak](#), Behatokiaren webgunean.

Adierazleen iturria: 1-2: Bizt. Mugimendu Nat.; 3: Zentsua; 4: Bizt. Aktiboaren Ink.; 5: Errenta Estat.; 6-8: Errolda; 10-12: Naf. Gazteen Ink.; 13: Bizi-Baldintzen Ink.; 14-15: Botika Prest.; 9, 16-19: Oin.Osasun Lag.; 20-21: Naf. Osasun Pub. eta Lan Osas. Inst.

Eremita hauek adierazleak: Ipar-mendebaldea (3, 4 eta 13) edo Ipar-mendebaldea + Pirinioak (10 - 12), Nafarroa 2000 zonifikazioaren arabera (NEI). Irudian adierazten diren balioen kopurua: 7 balio, 3, 4 eta 13. adierazleetan; 6 balio, 10-12. adierazleetan.

* Nabarmen desberdinak ($p < 0,05$) Nafarroako emaitzatik (bizimoduen, gaixotze-tasaren, osasun sistemaren eta heriotza-tasaren adierazleerako egindako kontrastea).

1. Jaiotze-tasa gordina (%); **2.** Urteko ugalkortasun-tasa berariazkoa (%) 14-19 urteko ametan; **3.** 2. graduko ikasketak burutu ez dituzten 20-24 urteko gazteen %; **4.** Langabetuen % biztanleria aktiboaren aldean, 4 hiruhilekoko batez bestekoa; **5.** Etxeko guztien errentaren baturak pobrezia atalasetik behera egiten duenean, halako etxeetan bizi diren pertsonen % (kontsumo unitate bakoitzeko urteko diru-sarreraren medianaren %30, pertsonen banaketa hartuta. Pobrezia atalasea, 2015ean: 5.150 €); **6.** ≥ 65 urteko pertsonen %, 15-64 urteko pertsona guztien aldera; **7 eta 8.** Bakarrik bizi diren ≥ 80 urteko pertsonen %, adin horretan familiaren etxebizitzetan bizi diren guztien aldean; **9.** 170-190 egunetara partez edo osota amagandik edoskitzen duten bularreko haurren %; **10.** Ohiko jardueran nahiz aisialdian jarduerara fisikoa urria edo batera egiten ez duten 14 - 29 urteko gazteen %; **11.** Azken 30 eguneko kontsumo trinkoa edo betekada (*binge drinking*) egin duten 14-29 urteko gazteen % (4 EUE edo gehiago emakumeen artean, eta 5 EUE edo gehiago gizonezkoen artean, bi orduz); **12.** Eguneroko tabakoa kontsumitzen duten 14-29 urteko gazteen %; **13.** Eguneroko tabakoa kontsumitzen duten ≥ 15 urteko pertsonen %; **14 eta 15.** Azken urtean, talde hauetarikoren bateko 3 ontzi gutxienez kontsumitu dituzten pertsonen tasa doitu: N50B antsiolitikoak, N05C hipnotikoak eta lasaigarriak eta/edo N06A antidepresiboak (T. gordina: emakumezkoak 28,0 eta gizonezkoak 11,7); **16.** Obesitatearen prebalentzia doitu 0 - 5 urteko biztanlerian, OMEak haurren hazkunderako dituen patroien arabera definiturik (z-score ≥ +2). Zaraitzu + Zangoza + Iزابako eskualdeko datuak; **17.** 2 motako diabetesa duten ≥ 20 urteko pertsonen prebalentzia doitu (T. gordina: 12,2); **18.** 2 motako diabetesa izanik, azken urtean hemoglobina glikosilatuaren neurketa (HbA1c) izan duen biztanleriaren %; **19.** Azken urtean hipertentsioa diagnostikatu eta tentsio arteriala neurtu zaion biztanleriaren %; **20 eta 21.** Pertsona bat egungo heriotza-tasaren arabera ustez biziko den batez besteko urte kopurua.